

Jarno Lindström: Pregabaliinin väärinkäyttö terveysneuvontapiste Millin asiakkailla vuosina 2008, 2011 ja 2014

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 31 sivua, 1 liite

Dos. Solja Niemelä

Elokuu 2017

Tämä tutkimus koskee pregabaliinin (kauppanimellä Lyrica) väärinkäyttöä terveysneuvontapiste Millin asiakkaiden keskuudessa. Tutkimuksessa kartoitettiin myös pregabaliinin väärinkäytön syitä ja käyttötapaa, muiden päihteiden oheiskäyttöä sekä käyttäjien sosiodemografisia taustatekijöitä. Väärinkäyttöä tutkittiin kyselylomakkein vuosina 2008 (n=112), 2011 (n=107) ja 2014 (n=108).

Tulokset: Pregabaliinin väärinkäyttö yleistyi huomattavasti vuosien 2008 - 2011 (27,5 – 65,3 %) aikana ja vuosien 2011 - 2014 aikana väärinkäyttäjien määrä tasaantui (65,3 – 66,3 %). Säännöllisesti, vähintään kerran viikossa pregabaliinia väärinkäyttävien osuus kasvoi myös vuosien 2011 - 2014 välillä (25,5 – 30,7 %).

Pregabaliinia säännöllisesti väärinkäyttävillä oli pregabaliinia käyttämättömiin verrattuna enemmän säännöllistä buprenorfiininaloksonin (83,1 % vs. 38,5 %), monobuprenorfiinin (69,0 % vs. 29,5 %), amfetamiinin (40,0 % vs. 20,6 %) ja bentsodiatsepiinien (79,7 % vs. 24,2 %) väärinkäyttöä. Pregabaliinia käytettiin pääasiassa suun kautta otettuna, suonensisäinen käyttö oli harvinaista. Pregabaliinia väärinkäytettiin toisten päihteiden vaikutusta lisäämään ja lisääntyvästi myös yksittäisenä aineena. Väärinkäytöllä tavoiteltiin usein ahdistuksen vähentymistä ja euforisoivaa oloa. Tyypillinen käyttäjä oli mies, naimaton ja työtön.

Johtopäätökset: Pregabaliinin väärinkäyttö on vakiintunut suonensisäisesti huumeita käyttävien keskuudessa ja sitä väärinkäytetään ensisijaisesti suun kautta otettuna. Säännöllinen pregabaliinin väärinkäyttö on yhteydessä erityisesti buprenorfiinivalmisteiden sekä bentsodiatsepiinien väärinkäyttöön. Pregabaliinin väärinkäyttö on yleistynyt myös yksittäisenä aineena, eikä sitä väärinkäytetä pelkästään tehostamaan muiden päihteiden vaikutuksia.

Avainsanat: Pregabaliini, väärinkäyttö, huumausaineet, sekkäyttö